

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayşe ACAR BAŞARAN

Batman Milletvekili

Mağaza Market-Sen, ziyarette bulundukları zincir marketlerde işçilerin sorunlarını dinleyerek, bunu raporlaştırmıştır. Yapılan ziyaretlerde; A101, ŞOK ve BİM market zincirlerinde işçilerin fazla mesai ücreti almaksızın 12 saati geçkin bir süre çalıştırıldıkları tespit edilmiştir. Hak talebinde bulunan işçilerin işten atılmayla tehdit edildikleri, market emekçilerine yönelik birçok hak gaspının yaşandığı tespiti yapılmıştır.

İddialara göre;

A101 mağazalarında eksik personel sorunu öne çıkmaktadır. Personel eksikliği işçilerin yükünü artırmaktadır. Mağazanın birçok bölgedeki şubelerinde son kullanma tarihi yaklaşan ya da geçmiş ürünleri işçilere zorla sattırmaktadır. Bu ürünleri satmayan işçiler mobbing ile karşılaşmakta ya da işten atma kodlarıyla tehdit edilerek istifaya zorlanmaktadır.

ŞOK mağazalarında da aynı personel eksikliği görülmektedir. Bir ŞOK mağazasına 2 işçi bakmakta, bu sebeple çalışma saatleri işçileri için 12 saati bulmaktadır. Aynı zamanda işçiler CepteŞok uygulaması ile internet üzerinden verilen siparişleri de müşteriye ulaştırmaktadır. Envanter sayım birimini kapatan ŞOK, pilot mağazalar belirlemeye başlamıştır. ŞOK, bu mağazalarda envanter sayma işini şubede çalışan market işçilerine yaptırmaya başlamıştır. Böylelikle cirosundaki bir maliyeti ortadan kaldırmayı hedefleyen market zinciri, işçilerin halihazırda fazla olan iş yükünü daha da artırmaktadır. ŞOK'ta ürünlerin güncel fiyat etiketleri mağazalara geç gönderilmektedir. Eski etiketler üzerinden yapılan satışlar üzerine, güncel ve eski fiyat arasındaki fiyat farkı işçilerden alınmaktadır.

İşçiler şubelerinde genellikle kasanın, klimanın ya da dondurucuların bozuk olduğunu ve kendilerinin tamir etmesinin beklendiğini anlatmıştır. İznini kullanamayan, fazla mesailer üzerine serbest zaman tanımlanması gereken işçilerin şubeleri değiştirilmektedir. Şubesi değişen işçinin tüm izin hakları sıfırlanmakta, biriken izinleri gasp edilmektedir.

BİM mağazalarında ise çalışanların aktardığına göre bazı mağazalarda işçilere “sendikalı olmanın yasak olduğu” anlatılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. A101, ŞOK ve BİM’de çalışanlara yönelik baskı, yıldırma ve hak gasplarına karşı Bakanlığınız tarafından açılmış bir soruşturma mevcut mudur?
2. Söz konusu market zincirlerinde sendikalı çalışan sayısı ne kadardır? Sendikalı çalışanların market zincirlerine göre dağılımı nedir?
3. A101, ŞOK ve BİM market zincirleri Bakanlığınız tarafından düzenli denetlenmekte midir? İlgili market zincirleri en son ne zaman denetlenmiştir?
4. İlgili market zincirleri hakkında son beş yıl içerisinde çalışanlar tarafından toplam kaç şikayet başvurusu yapılmıştır?
5. A101, ŞOK ve BİM’de 11 Mart 2020 tarihinden bugüne kadar toplam kaç çalışan Kod-29, Kod-42 ve Kod-50 referanslı işten çıkarılmıştır?
6. Anayasal bir hak olan sendika hakkına ilişkin işçilere baskı yapan şube sorumluları tespit edilecek midir? Bir soruşturma açılacak mıdır?
7. Mağaza Market-Sen’in raporuna istinaden söz konusu marketler hakkında herhangi bir soruşturma açmayı planlamakta mısınız?